www.svoboda-news.com

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5259, (212) 227-3251

РІК LXXXV. Ч.205. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 23-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, SEPTEMBER 23, 1978 No. 205. VOL. LXXXV.

ЗАКЛИК ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОСТИ ЗСА

Серед нелюдських злочинів червоної Москви є і на віки залишиться найбільший заплянований і зорганізований нею великий голод в Україні 1932-1933. Жертвами того небувалого в історії людського роду голоду впали понад сім мільйонів людей, у першу чергу дітей, жінок і старших віком. У пляні Комуністичної партії Совєтського Союзу і большевицького уряду було тим голодом дощенту знищити українське село і назавжди ослабити український нарід. Червона Москва надіялася доконати того, чого не вдалося їй осягнути масовим терором, розстрілами тисячів і тисячів людей та засиланням на сибірську каторгу мільйонів.

Цього року припадає 45-та річниця тих неймовірно-жахливих років. Українська громадськість ЗСА, як і всі українці у вільному світі особливо урочисто повинні вшанувати пам'ять, закатованих голодом та виявити і нап'ятнувати перед усім світом злочинне народовбивство совєтського імперіялізму.

Владики Українських Церков, Блаженніший Митрополит Мстислав, Голова Української Православної Церкви в ЗСА, і Високопреосвященний Митрополит Йосиф Шмондюк, Голова Української Католицької Церкви в ЗСА, поблагословили День всенародної української жалоби по жертвах, замучених голодом 1932-33, що відбудеться у неділю, 22-го жовтня ц. р., та доручили всім парафіям відбути відповідні церковні урочистості. У цей день у Бавнд Бруку в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА ім. св. Андрія Первозванного відбудеться головне відзначення на східні стейти ЗСА: Архиєрейська Служба Божа, врочиста Панахида по жертвах голоду та похід на цвинтар до пам'ятника.

Всегромадський комітет просить Відділи УККА, парафії і організації та всіх українських громадян східніх стейтів ЗСА взяти масову участь в Дні жалоби, 22-го жовтня в Бавнд Бруку. Представників організацій просимо взяти участь з прапорами. Прапороносці з прапорами й почотами повинні прибути перед початком Служби Божої, час якої буде ще подано до публічного відома.

Із громадського боку за відзначення і достойне вшанування пам'яті жертв голоду 1932-33 відповідає Всегромадський комітет, що його покликано до життя на нараді громадських центральних і місцевих організацій і установ в суботу, 29-го липня ц. р. в Бавнд Бруку. Всегромадський комітет, який діє у системі УККА, видав відповідні жетони, які слід замовляти в Централі УККА в Ню Йорку, 203 Друга евеню, Ню Йорк, Н. Й., 10003.

Всегромадський комітет закликає всі українські громади, парафії, організації і товариства в ЗСА перевести в себе відповідно урочисто День жалоби, взяти масову участь у Службах Божих та Панахидах, відбути громадські зібрання, виступи, доповіді, панелі.

Відзначім гідно пам'ять мільйонів дочок і синів українського народу закатованих Москвою голодом в 1932-33!

Готуймося до могутнього відзначення тієї великої трагедії у недалеку вже її 50-ту річницю створенням пам'ятника, виданням книжок і відповідних пам'яток!

Український Конгресовий Комітет Америки

Лев Добрянський — президент, екз. заступник — Іван Олексин, адм. дир. УККА — Іван Базарко

Всегромадський комітет вшанування пам'яті жертв голоду 1932-33 рр. в Україні

Стефанія Букшована — голова
Д. Фурманець — секретар

Державний департамент підтверджує вістку про втечу майора КҐБ

Вашінґтон. — У вівторок, 19-го вересня ц. р., речник Державного департаменту підтвердив раніші інформації, які появились були в газетах, про втечу майора КҐБ і службовця в Організації Об'єднаних Націй Імантса Лесінскіса, лотиша з уродження, який, використавши кількаденну відпустку в часі Дня Праці, поїхав з дружиною і дочкою до Вашінґтону і там зголосився в Державному департаменті та попросив права політичного азилю. Дружина втікача Разма також працювала в совєтській місії до ОН.

Перший поінформував про втечу високого старшини совєтської розвідки Лотар Рудзітіс, видавець лотишської газети ,,Лайкес", яка появляється два рази в тиждень на Бруклині, але кореспонденти з недовір'ям поставилися до цієї інформації і шукали її потвердження у Вашінґтоні. Офіційні чинники Білого Дому відмовлялись ввесь час від потвердження цієї вістки, але її не заперечували. Покищо ще невідомо чи Державний департамент погодився на уділення політичного азилю для Лесінскіса, але ніхто не сумнівається, що після докладної перевірки його справи службовцями Еф-Бі-Ай і Сі-Ай-Ей, він таке право одержить.

Преса відмічує, що після втечі Аркадія Шевченка в ЗСА, який був заступником генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма для справ політики, і Владіміра Резуна у Великій Британії, це вже третій випадок втечі високих політичних діячів і старшин КҐБ з Совєтського Союзу, які, використовуючи нагоду перебування на Заході, просять західні уряди про надання їм права політичного азилю.

У ДЕТРОЙТІ ПОМЕРЛА СЛ. П. МАРІЯ ЛИПЕЦЬКА

Детройт, Міч. — У четвер, 21-го вересня, тут на 79-му році життя померла сл.п. Марія з Губицьких Липецька, колишня вчителька, членкиня 26-го Відділу СУА, осиротивши чоловіка Франца, синів Любомира і Романа з родинами, брата Григорія Губицького, сестру Олену Гучинську і шваґра Адама Липецького. Похорон запляновано на суботу, 23-го вересня, з похоронного заведення Бугая на цвинтар Воскресіння в Мавнт Клеменс, Мічіген.

ВІДКРИТО 33-ТЮ СЕСІЮ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОН

Об'єднані Нації, Н.Й.—У вівторок, 19-го вересня, тут відкрито 33-тю звичайну сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка має тривати три місяці і обговорити понад 130 проблем.

Відкриття сесії проходило під вражінням підписання тентативних договорів щодо Близького Сходу після 13-денної ,,вершинної конференції" у Кемп Дейвіді, Мериленд, і, як вказують коментатори, Генеральна Асамблея тепер мусітиме вирішити, яку ролю сама буде відігравати у дальших стараннях відносно остаточного замирення між Ізраїлем та арабським світом.

Генеральний секретар ОН, Курт Вальгайм, кілька годин перед відкриттям сесії, заявив кореспондентам, що тентативні домовлення, підписані єгипетським президентом Анваром ель-Садатом, ізраїльським прем'єром Менахемом Бегіном і президентом Джіммі Картером, повинні мати ,,далекосягаючі наслідки", але остаточний успіх буде запевнений тільки тоді, коли ці договори піддержать інші країни Близького Сходу. Вальдгайм недвозначно натякнув, що в першу чергу має на думці Йорданію, Савдійську Арабію та Сирію, куди того самого дня відлетів державний секретар Сайрус Венс, щоб пояснити подробиці тентативних домовлень.

Тримісячний плян праці Генеральної Асамблеї ОН вже включає ряд справ, які стосуються Близького Сходу, а тепер будуть ще залучені тентативні договори Бегіна і Садата.

У вівторок вибрано нового президента Генеральної Асамблеї, міністра закордонних справ Колюмбії, Індалєсія Ліевано Агірре, який займе місце дотеперішнього президента Лазаря Мойсова з Югославії.

Того дня також формально прийнято Соломонові острови, які лежать у західній частині Тихого океану, на 150 членадержаву Об'єднаних Націй.

Нова сесія Генеральної Асамблеї фактично розпочне свою працю в понеділок, 25-го вересня, тритижневими дебатами на різні теми. Протягом того часу має бути виголошене рекордове число промов, бо аж 142.

Первісно державний секретар Венс плянував під час цієї сесії переговорювати зі совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком справу нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), але ці наради відложено з уваги на подорож Венса до Йорданії, Савдійської Арабії та Сирії.

Делегація Совєтського Союзу до ОН гостро натаврувала ,,вершинну конференцію" у Кемп Дейвіді і тентативні домовлення між Бегіном і Садатом. Заступник совєтського амбасадора до ОН, Міхаїл Харламов, виступаючи у вівторок в Раді Безпеки, заявив, що домовлення є ,,спробою обманути арабські країни". Як відомо, СССР, який разом із ЗСА є співпредсідником Женевської мирової конференції для замирення на Близькому Сході, яка засідала тільки протягом одного дня, противився і далі противиться всім мировим ініціятивам, з якими Москва не пов'язана.

Сайрус Венс переговорює з арабськими лідерами

Амман/Ріяд. — Державний секретар Сайрус Венс у середу, 20-го вересня, відбув нараду з йорданським королем Гуссейном відносно недавнопідписаних єгипетським президентом Анваром ель-Садатом, ізраїльським прем'єром Менахемом Бегіном і президентом Джіммі Картером тентативних домовлень щодо замирення на Близькому Сході, під час якої король Гуссейн заявив, що його уряд ,,прикладе велику увагу" цим домовленням.

Тільки день раніше йорданський уряд, як теж уряд Савдійської Арабії гостро скритикували ці домовлення, твердячи, що договори не прикладають належної уваги ,,легітимним правам палестинського народу" і не розв'язують проблеми звільнення окупованих Ізраїлем арабських територій. У середу король Гуссейн дещо послабив свою опозицію до згаданих домовлень, бо, як сказано, обіцяв ,,прикласти їм велику увагу". У четвер, 21-го вересня, секретар Венс обговорював справу домовлень із савдійським королем Халідом, а відтак із членами уряду Сирії мав нараджуватися в тій самій справі. Савдійський король та члени його уряду виявили зацікавлення тентативними домовленнями, але хочуть раніше ,,ближче познайомитися з подробицями". Савдійська Арабія конечна для будь-якого загального замирення на Близькому Сході, бо є одним з провідників поміркованого табору арабів і з уваги на свої великі поклади нафтової ропи фінансово допомагає іншим арабським державам.

Того самого дня совєтський лідер Леонід Брежнєв гостро натаврував ,,вершинну конференцію" в Кемп Дейвіді і тентативні домовлення, твердячи, що вони не доведуть до замирення на Близькому Сході, а може це зробити повне звільнення окупованих Ізраїлем арабських територій.

Коментатори вказують, що між ЗСА та Ізраїлем вже виринули розбіжності щодо інтерпретації деяких постанов згаданих домовлень. Наприклад, прем'єр Бегін твердить, що ізраїльські військові частини можуть залишитися на арабських землях на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази навіть після 5-річного ,,переходового" періоду, під час якого палестинське населення цих територій мало б автономію. Натомість Державний департамент твердить, що на ,,вершинній конференції" в Кемп Дейвіді, Мериленд, дійшло до порозуміння, що ізраїльські з'єднання мають покинути ці території в кінці згаданого 5-річного періоду. Існують теж розбіжності в поглядах щодо ліквідації ізраїльських цивільних осель на тих землях і на Сінайському півострові.

ВІДЗНАЧАТЬ АКАДЕМІЧНІ РІЧНИЦІ

Монтреаль (ОУПС). — В неділю, 8-го жовтня, в год. 3-ій по полудні, тут в авдиторії бібліотеки Ваньє на кемпусі університету Льойола відбудеться ,,Свято Української Науки" для відзначення 60-річчя УАН у Києві і 40-річчя Могилянсько - Мазепинської Академії Наук (УММАН). Головну доповідь про ,,Сучасні проблеми української науки" виголосить проф. д-р Кость Біда з Оттави. Запрошені до участи в цій сесії: проф. Наталя Геркен-Русова і д-р Яр. Рудницький з Монтреалю, проф. Петро Одарченко з Вашінґтону і проф. Микола Степаненко з Мічіґену.

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ХВАЛЯТЬ КАРТЕРА ЗА ОБОРОНУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Москва. — Сім політв'язнів, більшість з них українці, передали відкритого листа до президента Джіммі Картера, в ньому висловлюючи похвалу Президентові за його підтримку в обороні прав людини і водночас перестерігаючи Захід про загрозу від совєтського експансіонізму.

Копії цього листа, писаного на машинці, передано кореспондентам із Заходу під час пресової конференції із членами Груп сприяння Гельсінських угод.

,,Як усі чесні люди, що їх в нелюдський спосіб переслідувано в СССР за їхні переконання, ми, політичні в'язні спеціальних гострорежимних концтаборів, глядимо на політику Картера з надією і подивом", — сказано в листі.

,,Наша доля є сумним віддзеркаленням тієї долі, яка очікує всіх свобідних людей на Заході, якщо не покладеться край багатогранним совєтським експансивним плянам. Крім загрози війни, існує також загроза совєтських концентраційних таборів, і хоча ми тривожимося одним, не можемо забувати про друге".

Передаючи листа, дисидентка Мальва Ланда сказала, що його написали у спеціяльному гострорежимному таборі у совєтській Мордовії.

Підписані під листом: о. Василь Романюк, Данило Шумук, Святослав Караванський, Богдан Ребрик, Олекса Мурженко, Едвард Кузнєцов та Балис Ґаявскас.

Сахаров закликає американського вченого боронити політв'язнів

Москва. — Відомий совєтський вчений і дисидент Андрей Сахаров апелював на пресконференції, яку скликали члени групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, до американського вченого, два рази лавреата нагороди Нобля, Лайнуса Полінґа, щоб він став в обороні совєтських дисидентів.

Полінґ має отримати нагороду ім. Ломоносова совєтської Академії Наук. Тому Сахаров звертається до американського вченого, щоб він, користаючись з цієї нагоди, підніс справу ув'язнених совєтських учених-дисидентів, зокрема таких науковців, як Юрій Орлов, нуклеарний фізик і чільний член Гельсінкської групи, засуджений в травні цього року на 12 років позбавлення волі, Александер Болонкін, кібернетик, вдруге засланий до концентраційного табору, Сергєй Ковальов, біолог і видавець ,,Хроніки поточних подій", який відбуває тепер 7-ий термін у концентраційному таборі. Виступаючи на захист цих учених, Полінґ, на думку Сахарова, може вплинути на совєтське правління в справі ,,цих видатних осіб".

На цій конференції, яку скликано перший раз після суду над А. Щаранським і А. Ґінзбурґом, члени Гельсінкської групи заявили, що вони дуже стурбовані анонімними погрозами, направленими на друзів академіка Сахарова і його дружину Єлену Боннер.

До кількох дисидентів і дружини Ґінзбурґа телефонував анонім, який заявив, що він репрезентує організацію п. н. ,,міжідеологічна демократична ассоціяція", та закликав їх припинити свою ,,дисидентську діяльність". Якщо ж вони такої активности не припинять, — додав той анонім, — то вони можуть бути жертвами ,,терористичних вчинків".

Кастро продовжує розмови з провідниками ,,Патріотичного Фронту" Родезії

Найробі, Кенія. — Кубинський диктатор Фідель Кастро, який перебуває тепер в Африці, продовжує розмови з Джошуа Нкомо і Робертом Мугабе, обома провідниками так званого ,,Патріотичного Фронту", відповідального за боротьбу партизанських частин в Родезії проти тимчасового уряду та за численні інші акти терору і саботажу. Між іншим, ,,Патріотичний Фронт" признався недавно, що це його вояки зістрілили совєтською протилетунською ракетою САМ-7 родезійський пасажирський літак, вбиваючи 38 осіб цивільних пасажирів і залогу літака. Ця подія викликала негативну реакцію у цілому світі, крім комуністичного, головно після того, як Джошуа Нкомо взяв на себе повну відповідальність за доконаний злочин.

Загально припускають, що темою розмов Кастра з лідерами прокомуністичних партизанів є намагання поширити воєнні дії при допомозі кубинських військових частин і совєтської зброї, яка, як твердять західні розвідчі агенції, масово надходить у цей район світу. Крім того, Кастро має в пляні зустрінутись з лівійським диктатором полк. Мохаммедом Кадафі й іншими африканськими лідерами. Совєтське агентство ТАСС інформує, що Кастро покинув вже Етіопію, де він брав участь у святкуваннях 4-ої річниці перебрання влади у цій країні військовою хунтою під керівництвом полк. Менґісту Гайле Меріяма і робив перегляд військових кубинських частин, які все ще стаціонують у числі 13 000 на території Етіопії, зокрема у провінції Огаден, де ще донедавна велася боротьба з партизанськими частинами і регулярними військовими залогами Сомалії.

Політичним дорадником Кастра в Африці є Василій Кузнєцов, перший заступник голови Президії Верховної Ради СССР, який приїхав разом з Кастром на святкування до столиці Етіопії Аддіс Абеба.

ЗАБОРОНЯЮТЬ ВІДЗНАЧУВАТИ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ

Український історик розкриває всебічний наступ російського шовінізму

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У другому випуску ,,Інформаційного бюлетеня" Української Гельсінкської групи є звернення українського історика Михайла Мельника з Київської області. Цей документ самвидавної літератури має виняткову вартість: у ньому найновіші інформації про широко розгорнутий наступ російських шовіністів на вияви самобутности українського народу. Звернення Мельника передаємо за скороченим текстом, що був надрукований у згаданому Бюлетені за березень-червень 1978 року.

,,З того часу (а було це 12-13 років тому), коли я усвідомив, що уявляє собою день 22 травня, я щороку відзначую це свято. Кульмінаційним моментом цього свята було покладення квітів на п'єдесталь пам'ятника Т. Г. Шевченка в Києві. Але від якогось часу відзначування цього дня відбувається у супроводі, делікатно сказавши, найрізноманітніших вибриків у відношенні до тих, які відзначують цей день. Наприклад, для мене святкування 22 травня пов'язане з усуненням мене з аспірантури в 1972 році, зі звільненням з роботи в школі ч. 109 міста Київ у 1973 році, з виключенням з партії в 1973 році й з розповсюдженням офіційними діячами різного роду сплетень серед мешканців села в якому я народився і де живе моя родина. У зв'язку зі святкуваннями 22 травня я, у значній мірі, заслужив на постійну увагу до мене органів міліції, КҐБ і т.п. Наприклад, на передодні 22 травня 1977 року керівники Броварського райвно (районовий відділ освіти), на доручення райкому партії, викликали мою дружину, яка працює в школі, разом з директором школи. Там її пригадали, що вона навчається в університеті (деяких студентів виключили з вузу за те, що вони ходили 22 травня до пам'ятника Шевченка), працює в школі і, що вона моя дружина, отже повинна вплинути на мене, щоб я не ходив 22 травня до пам'ятника Шевченка. Дільничний міліціонер т. Майорко, в свою чергу, викликав мене ранком 22 травня 1977 року до себе і (після довгих зволікань) заборонив мені покласти квіти перед пам'ятником Шевченка цього дня.

Цього року, 22 травня, я піду до пам'ятника Шевченка навіть тоді, коли подібний натиск на мене буде повторений. Тому я вважаю доцільним з'ясувати, чому я святкую 22 травня...

22 травня — день похорону поета-революціонера — згідно з його заповітом — ,,на Україні милій", після того, як його останки перевезли з Петербургу. Відтоді могила Шевченка стали святістю для кожного українця і не тільки українця. ...

І яким же дикунством і варварством зі сторони сильних світу нашого, і якою духовною убогістю і рабським плазуванням зі сторони нашого народу є заборона відзначати цей день?

Звичайно, як у таких випадках буває, заборону пояснюють інтересами держави, соціялізму і т.п. І, почувши такі аргументи (на зразок того, що 22 травня за кордоном відзначають українські буржуазні націоналісти), приходять на думку слова цинічної щироти лиховісного Барбароси: ,,Хай мої вояки завойовують будь-що, а мої історики та юристи найдуть спосіб, щоб виправдати це". Коли б хтось сказав, що треба заборонити відзначувати день народження Маркса під претекстом, що цей день відзначують різні лівацькі і лівацько-терористичні групи — це виглядало б дико і смішно. Правда?

То ж чому не дико і не смішно забороняти відмічати 22 травня під претекстом, що хтось одіозний за кордоном теж відзначує цей день?

Безпідставні й такі аргументи, коли нам говорять: ,,Чому властиво 22 травня? Чому не день народження Шевченка, або якийсь інший важний момент, пов'язаний з життям Шевченка?...

Коли б перенесення тіла Шевченка на Україну й похоронення його тут 22 травня не було важною подією.

(Закінчення на стор. 4)

Шкільна Рада видала новий підручник

Ню Йорк. — Шкільна Рада при УККА видала новий підручник п. н. ,,Перші кроки", який опрацювали молоді вчительки, Валентина Макогон і Тамара Денисенко.

,,Перші кроки" — це посібник для вивчення української абетки й слів шляхом зорової пам'яти, застосовуючи малюнки поряд з буквами та словами.

Цей підручник складається з 335 малюнків і такої ж кількости слів до них. В кінці книжки подані вправи для перевірки знання учнів з пройдженого матеріялу та хрестиківку для розваги.

Підручник коштує 3 доляри. Замовлення слід слати на адресу: Education Council, UCCA, P. O. Box 391, Cooper Sta., New York, N. Y., 10003.

Лідія Бурачинська — Українка Року

Чікаго, Ілл. — У суботу, 19-го серпня ц. р., під час урочистого бенкету із залі новозбудованої церкви св. Йосифа, пані Лідія Бурачинська з Філядельфії прийняла почесне ім'я Українки Року. В тому бенкеті у її честь узяло участь понад 250 гостей, в тому багато визначних провідників української громади та провідників численних жіночих організацій чікаґської метрополії. Деякі гості були навіть з далекої Австралії, Бразилії, Канади, Аргентини, Норвегії. З цілого світу наспіло багато привітальних листів, щоб приєднатися у цьому вияві пошани до пані Лідії Бурачинської, як Українки Року.

Святкування почалися св. Літургією подяки, що її відслужив перед бенкетом о. Йосиф Шарий, парох церкви св. Йосифа. Церковний хор, під вмілим проводом диригента Юліяна Позняка співав деякі частини з недавно скомпонованої Чікаґської Служби Божої А. Гнатишина, який є улюбленим композитором пані Лідії Бурачинської.

Під час бенкету в парохії церкви св. Йосафата, вшановуючи заслуги пані Лідії Бурачинської в праці для української спільноти, Комітет Українки Року в Чікаго, вручує їй портрет, виконаний Марч студіо в цьому ж місті.

У своїй короткій пропо-

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (повазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Гершаковець і Євген В. Федоренко.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Історична зустріч

Зустріч президента Джіммі Картера з генералом Петром Григоренком, членом правозахисного руху в Україні під час крайової конвенції робітничої спілки Об'єднаних Сталеварів — це в багатьох відношеннях дійсно історична подія.

Для нас, українців, ця зустріч така важлива, як зустріч у Білому Домі попереднього президента Джералда Форда з нашим довголітнім страдником за віру і нарід в совєтських концтаборах, Патріярхом Йосифом. Теперішній президент Картер, зустрічаючись з генералом Григоренком, мав нагоду особисто запізнатися з українською людиною, яка ще недавно переживала всі страхіття совєтського режиму і яка вела активну боротьбу в обороні національних, політичних і загальнолюдських прав свого українського та всіх інших народів Совєтського Союзу, цієї останньої в світі імперії.

Звертаючись до президента Картера українською мовою, генерал Григоренко дякував йому за його дотеперішню оборону прав людини в цілому світі, включно із Совєтським Союзом, і закликав Президента продовжувати виступати в обороні борців за ті права в Україні та інших республіках СССР, вказуючи, що такі виступи підтримують на дусі тих борців і сприяють пошануванню тих прав, бо совєтські власті дуже чуйні на публічну опінію в країнах Заходу.

Президент Картер запевнив генерала Григоренка, що американський уряд і він особисто продовжуватимуть обороняти права людини в усіх країнах світу, включно з державами за „залізною заслоною", не зважаючи на те, що Москва постійно закликає Вашінгтон не втручатися нібито у „внутрішні справи" Совєтського Союзу.

Своєю зустріччю і розмовою з генералом Григоренком президент Картер ще раз доказав, що його уряд таки плянує додержуватися обіцянки Джіммі Картера, який ще під час виборчої кампанії в 1976-му році, в час його Інавгурації та продовж його президентури постійно підкреслює, що оборона прав людини — це невід'ємна частина закордонної і внутрішньої політики ЗСА.

Зустріч президента Картера з генералом Григоренком, як вже сказано — це історична подія. Наша громада тепер має знамениту нагоду подати до відома самого Президента, членів його уряду, різних політичних діячів, як теж засобам масової інформації, що ми розуміємо історичність цієї зустрічі і здаємо собі справу з тих позитивних наслідків, що їх ця та подібні зустрічі можуть мати на стан прав людини в різних тоталітарних країнах, особливо в Совєтському Союзі.

Залежить від нас самих

В університетах і коледжах Америки і Канади вже розпочався академічний рік 1978-1979. У багатьох з тих вищих шкіл в осінньому і весняному семестрах викладатимуть українознавчі предмети. Відомо, що у більшості випадків адміністрації цих університетів чи коледжів самі не пропонували включати ці предмети чи курси в їхні навчальні програми, а сталося це завдяки наполегливим старанням професорів-українців, студентів українського роду та цілої української спільноти. Ці старання увінчалися поважними успіхами, бо сьогодні можемо похвалитися не тільки Українським Науковим Інститутом Гарвардського університету та Канадським Інститутом Українських Студій Альбертського університету, але також гордитися тим, що українознавчі курси введено в навчальні програми багатьох інших американських і канадських вищих шкіл.

Однак, ведення українознавчих предметів чи курсів у навчальні програми — це тільки перший, хоча дуже важливий крок, бо тепер треба подбати, щоб ці курси існували і продовжувалися. Як відомо, коледжі та університети включають у свої навчальні програми тільки ті курси, на які вписується відповідна кількість студентів. В американських і канадських вищих школах переважно водиться, що якщо одного року на даний курс впишеться дуже мале число студентів, то в наступному році цей курс не включають в навчальну програму. Тоді треба наново розгортати акцію, щоб привернути той курс чи предмет.

Тому конечно потрібно, щоб ще заки на ці курси почнуть масово вписуватися студенти неукраїнського роду, то на них вписувалося якнайбільше українських студентів, бо тільки так можна буде запевнити, що всі зусилля, зужиті на встановлення цих українознавчих курсів, не підуть намарно.

Очевидно, що не всі українські студенти плянують спеціялізуватися в українознавчих дисциплінах, але всі студенти-українці можуть і повинні вивчати українську мову, літературу, історію, культуру тощо як „елективні" предмети. Таким чином вони матимуть змогу не тільки поглибити своє знання з українських предметів і одержати за них кредити, але також причиняться до того, що ці курси будуть включені в загальні програми їхніх університетів і коледжів також і в наступному академічному році.

Отже, від нас самих, зокрема від наших студентів залежить майбутність українознавчих курсів і предметів в університетах Америки і Канади, встановлення яких вимагало великих зусиль з боку нашої громади. Не можна допустити, щоб ці зусилля пішли надаремно.

Президент Картер закликає до дальшої боротьби проти інфляції

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Промовляючи в середу, 20-го вересня, на крайовій конвенції робітничої спілки Об'єднаних Сталеварів, президент Джіммі Картер закликав робітничий рух ЗСА і працедавців ще активніше включитися в боротьбу проти інфляції, точніше, погодитися на добровільні обмеження в підвишках заробітних платень і в цінах на різні продукти.

Президент не входив у подробиці щодо інших заходів його уряду в ділянці поборення інфляції, але зазначив, що не плянує встановляти урядової контролі над цінами і платнями, що викликало овоційні оплески з боку учасників конвенції. Він рівнож заявив, що далі прикладатиме всіх зусиль, щоб збалянсувати державний бюджет, що теж повинно спричинитися до припинення інфляції.

Як вже інформовано в попередньому числі „Свободи", під час цієї конвенції президент Картер зустрінувся з генералом Петром Григоренком, членом правозахисного руху в Україні.

Степан Женецький

В СССР ВИЗНАЮТЬ ВИННИМИ ЩЕ ПЕРЕД СУДОВИМ ПРИСУДОМ

Про останні суди над американським підприємцем Кровфордом і трьома совєтськими дисидентами жидівського походження — Щаранським, Гінсбургом і Орловим — обширно звітували кореспонденти західніх часописів та на всі лади їх обговорювала західня преса.

Цим разом у західній пресі звернено увагу на цю обставину, що судове поступовання в тих останніх судах противиться практиці західніх судів, а навіть совєтській конституції (ясно, що таке саме безправне поступовання мало місце і в усіх попередніх судах, а головним чином у судах над українськими борцями за права українського народу).

Західні знавці права, зокрема звертають увагу на те, що заки московський суд засудив Кровфорда, а також згаданих московських дисидентів, а властиво, як їх тільки арештували, то совєтська преса вже наперед писала про них, як про винуватих.

Як яскравий приклад протиконституційного поступовання совєтських властей в суді відносно Кровфорда західні знавці права подають такий факт: хоч суд над ним щойно відбувався, отже він ще не був засуджений, то совєтське пресове агентство ТАСС уже наперед писало про нього, як про винуватого за зловживання совєтською валютою. Звітуючи про судову розправу над Кровфордом ТАСС інформувало, що, відповідаючи на питання судді, підсудний „маневрував, вдаючись до всякого роду викрутас та заперечень". Він намагався впровадити в блуд совєтський суд". Його свідчення були „відкинені прокуратором, бо вони були несправедливі". Він був одним з „групи, що займалася спекуляцією валюти, який відмовився визнати себе винуватим".

Далі західні кореспонденти пишуть, що, подібно як про Кровфорда, ТАСС звітувало про суди над совєтськими дисидентами Щаранським, Гінсбургом і Орловим. Напевно так само звітувала совєтська преса про всіх українських борців за права українського народу, що їх судили в Україні, до того ж ще й у маленьких провінційних містах, чи містечках, щоб про них не дізналися західні кореспонденти і не подали вісток до західньої преси. Також їх усіх ще заки суд визнав „винними", місцеві совєтські часописи писали про них, як про винуватих.

У випадку трьох вищезгаданих жидівських дисидентів — Щаранського, Гінзбурга і Орлова — совєтська преса писала про них, як про винуватців, а навіть називала їхні провини відразу після того, як їх тільки арештували. Відносно Щаранського, то часопис „Ізвєстія", що є органом совєтського уряду, писав 11 днів перед його арештом, що він допомагав американській розвідчій агенції

Західні знавці права пишуть, що таке звітування ТАСС і „Ізвєстій", приписуючи вину підсудним, хоч суд ще не визнав, їх винними, це в розумінні американського, англійського та всього західнього судівництва, явне безправство, цілковите потоптання підстав права.

Західні кореспонденти з Москви підкреслюють той факт, що звітування ТАСС і „Ізвєстій" про вину Кровфорда, появилося не після вироку суду, а ще під час судової розправи, а властиво зараз після першого дня розправи. Західні коментатори вказують на цей випадок, як на основну різницю між практикою совєтського і західнього судівництва.

У московському розумінні, звітування ТАСС і „Ізвєстій" про суд над Кровфордом — це приклад совєтського поступовання, яке виходить із засади, що підсудний уважається винуватий з тієї хвилини, як його тільки арештують. На Заході підсудного вважають винним щойно після того, як його визнає винним суд.

Цікаво, що цілком інакше ніж ТАСС і „Ізвєстія", задивляється на цю справу совєтський місячник „Журналіст", що є органом профспілки-юнії совєтських журналістів. В одному із видань того журналу пишеться, що це є „нелегально" і „недозволено" писати в пресі про вину підсудного перед тим, заки присуд ще не проголошений. Також у совєтській конституції говориться у статті 160-ій, що вину підсудного може ствердити тільки суд. Далі в тому журналі пишеться, що є потрібним і корисним, коли преса обговорює, аналізує судове поступовання і свідчення свідків.

Агентство ТАСС повідомило своїх передплатників, якими є усі головні часописи у світі, про справу Кровфорда, і згадувала трьох жидівських дисидентів 5-го вересня ц. р., отже в цей сам день, коли почався суд. У вістці про Кровфорда, агентство ТАСС писало, „як про громадянина Америки, одного із групи валютових порушників", який не признався до вини, а три совєтські дисиденти визнали себе винними.

Наводячи свідчення проти Кровфорда двох совєтських громадян, Владіміра і Людміли Кісельових, ТАСС писало: „Це випливає із свідчення (Кісельових), що ініціятива до нелегальних „зделок" вийшла від Кровфорда, який грав головну ролю у їх кримінальній діяльності".

Таке писання про підсудних, називаючи їх винними, ще заки був виданий на них присуд, не трапляється у ніякому судівництві в демократичних країнах Заходу. Але у країнах „народної демократії", тобто у московській червоній тюрмі народів, т. зв. Совєтському Союзі, таке поступовання московської преси і судів є постійним явищем.

Роман Ільницький

ЧИ ПОТРІБНА ПОЛІТИКА УКРАЇНЦЯМ?

(До дискусії про політичні партії)

На сторінках „Свободи" вже довший час розгортається дискусія про майбутнє українських політичних партій в діяспорі започаткована д-ром Богданом Цимбалістим. Вона цікава і корисна. Кожний її учасник додає щось нового до тієї теми і таким способом, можливо, вдасться наблизитись до розв'язки питання, яке є одним із важливіших у житті нашої спільноти.

На мою думку багато труднощів в дискусії постає з того, що саму проблему поставлено не так як слід. По моєму недоцільно говорити про те, чи потрібні нам, чи ні політичні партії. Бо не в партіях справа, а в політиці. Партії це тільки форма, а політика це зміст, про який нам йдеться. Отже дискутувати треба про те, чи потрібна українській діяспорі політика та чи може вона без неї обійтися.

На таке питання, на мій погляд, можна відповісти тільки позитивно. Українцям у розсіянні потрібна політика в такій самій мірі, як потрібні їм церква, наука, література, мистецтво тощо. Так, як політика без культурної творчости, так і культура без політики не створить повноцінної української спільноти поза межами України. Одна від однієї співзалежні і на довшу мету ні одна ні друга не можуть жити без свого партнера. А політика (всупереч протилежним поглядам) це не тільки боротьба за владу. Це чинник який формує і навіть народжує всякі суспільні організми, а в тому й такі як нації та еміграційного типу спільноти. Без політики вони втрачають сенс свого існування, не мають компасу, який показує їм дорогу в історію. Нема спільнот ні малих ні великих, які діставали б соки для свого життя лише з джерел культури, або тільки з політики. Там, де бракує одного із цих двох чинників життя в'яне, а потім й цілком загибає.

Як всюди, так і в нас завданням політики є визначувати генеральні лінії розвитку нашої спільноти поза межами України; показувати їй цілі для яких і задля яких вона живе; мобілізувати енергії і емоції для їх здійснення; створювати клімат, в якому найкраще розвиваються здорові суспільні організми. Оця атмосфера перекидається й на культуру і дає їй поживу для розвитку і росту. Недаром найвищі досягнення культури подибуємо в епохах, в яких політика виводила нації на вершки їх успіхів.

Для мене, як сказано, має другорядне значення форма, в якій буде виявлятися українська політика. Це можуть бути партії, але й можуть бути організації, комітети, установи, рухи тощо. Бо єдино важним є зміст, який виповнятиме ті форми. Залежно від своєї якости і величини він, зміст, вирізьбить своєю динамікою й форми, які будуть найбільше відповідні для нього.

Я згідний з Б. Цимбалістим, що наші політичні партії і за своїм змістом і за методом праці — перестарілі. Вони (і це найважніше) не відчувають духа часу, діють ніби поза часом і поза простором. Не звертають уваги на зміни, які заходять з революційною швидкістю у світі духа і матерії.

Наші партії, наприклад, цілком не турбуються тим, що українська спільнота за кордоном перейшла колосальну трансформацію своєї природи, бо з суспільности емігрантів перетворилась на суспільність поселенців осілих і загосподарених на теренах свого життя та готових залишитися на них з покоління в покоління. Звичайно, наша політика мусить зайняти до того становище і насамперед мусить здати собі справу з того, що поселенська спільнота потребує політичних партій для себе самої, для своїх власних потреб. Вона потребує таких політиків, які думали б про генеральні лінії її власного розвитку, про її цілі, мету і завдання. Коли їх не буде, то й спільноти не стане. Вона розплинеться серед свого оточення, що чигає на її життя кожного дня і кожної години і забирає від нас великі жертви. Повторяю ще раз: бути чи не бути української спільноті за кордоном залежить від двох чинників: від культури і від політики.

(Закінчення на стор. 4)

ЗУСТРІЧ

Друзям із шкільної лавки з нагоди 100-річчя Української Академічної Гімназії у Львові

От так зійшлись —
як це бувало
Ще лиш недавно, мов роки,
Що то зозуля нам кувала
Мов подув вітру, шум роси...

Роки! А їх лічить так важко,
Так тужно, серце аж болить!
Летять якось отак химерно,
Даремний труд їх зупинить!

І усміх будиться несмілий,
Надія тиха ожива.
Чи справді знову ми зустрілись,
Чи дійсність це, чи лиш мана?

Мана років отих минулих,
Ди юність старість обняла,
Що пісню літ давніх безжурних
В китайку — диво обвила.

Чи дійсність це, чи лиш бажання,
Сучасне з пройденим звести?
Хлоп'ячий запал, коливання,
Легенду-казку піднести.

І ми — не ми. Та все в уяві
Хоч тільки зарисом в заграві
Жевріння споминів мигтить.

Обличчя, постаті, дозвілля,
Завдань великих повний жмут,
Знання правдивого сузір'я
Блаженний час, великий труд.

І ми — не ми. Та дружньо, певно
Привітним потиском руки
Одкиньмо долю цю химерну,
Зловіщі спогади й думки.

Чи сонна старість? Юна зрілість?
Чи досвід всіх чужих світів?
Створім надійну гармонійність,
Лагідний шум нових плаїв.

Обличчя, постаті, дозвілля,
Завдань і праці повний жмут
Таємних усміхів сузір'я,
Блаженний час, великий труд!

Тарас Маркіян Грицай

З НАШИХ БУДНІВ

НЕ ЗАБУВ, ПАМ'ЯТАЮ!

Недавно, на політичному перелазі в клюбі „Діброва" в Ню Йорку, засідаючі там рядочком друзі-патріоти зробили мені зауваження, що я, віддав, нехотячи або з розмислом забув відзначити таку важливу в історії людства дату, як вибух Другої світової війни. а точніше — той вікопомний день, коли „вуйко" Гітлер напав на „нашу" Польщу. Як відомо, цей вагітний своїми наслідками випадок стався в ніч з 31-го на 1-го вересня 1939 - го року і приневолив мене, в цивільному стані українського журналіста, затягнути на себе уніформу польського вояка-резервіста 40-го полку піхоти у Львові. Хто цьому не вірить — нехай спитає такого віродостойного свідка, як наш заслужений громадянин, п. Іван Дзядів з Асторії, Н. Й., що був моїм капралем в 9-ій компанії і, дай Боже, йому здоров'я, може й життя мені врятував!

А сталося це приблизно в той спосіб: коли формувався так званий „маршбатальйон", який ще тієї самої ночі відійшов під Самбір, де був у пух і прах розбитий, — пан капраль, заприміти вши, що мій карабін звисає на мотузці, бо в магазині зброї не мали часу причепити до нього ременя, — гостро скомандував, підморгнувши до мене бровою:

— Що?... З таким узброєнням на фронт?... щоб компромітувати польське військо?... На ліве крило бігом-марш! — і там зачекати!

Отак ще може два-три рази я бігав на ліве крило з „компромітацією" на мотузці, замість ременя, а далі вже не було куди висилати маршових батальйонів поскільки фронт тріщав по всіх швах, а до казарм 40-го полку піхоти при вулиці Петра Павла почали стягатися поодинці і групками і розбитки чи недобитки кількох передше зформованих батальйонів. Та й, щасливе і радісне „визволення" з вікового ярма „доблесною" червоною армією стояло і чекало на нас уже, можна б сказати, за порогом...

Звичайно, хотілося б яскраві моменти утривалити на ширшому полотні, може навіть у формі повісти, але в мене в пляні було почекати з цим до „круглої" дати — 40 -річчя вибуху Другої світової війни, тобто до наступного року, якщо Бог дозволить дочекати. Приємно було б, якби наш невтомний Об'єднаний Комітет влаштував тоді, з цієї нагоди, святочну академію, або якийсь фестиваль, з достойним нашим генералом, П. Г. Григоренком, як головним промовцем і, так би мовити, співтворцем цих вікопомних, історичних подій...

І К Е Р

Володимир Янів

ЕТНОПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ В „ПАНСЬКИХ ЖАРТАХ" І. ФРАНКА

[3]

Звичайно, деталізована аналіза всіх „жартів" і всіх реакцій, викликаних ними, — чи в ще більшій мірі здетермінованих заздалегідь інтегральною поставою цілого середовища — дозволила б нам докладніше вникнути в духовість персонажів і цілого оточення.[14] Але ще треба вернутися до цитованого місця із поеми, до тієї самої цитати, яка дозволила відкрити нам основну керівну лінію української поведінки впродовж століть, вона виявляє одночасно, в якій високій мірі є важливою для української духовости релігійність. Також ціла низка інших цитат могла б тільки скріпити констатацію: майже кожний із „жартів" можна перенести тільки завдяки довір'ю в Божу справедливість. А безмежна радість з приводу знесення панщини перемінюється у тріюмфальний гимн Воскресної утрені, — першого Свята Воскресіння на волі, відзначуваного достойно й гідно. Це свято в маєстатичнім гомоні гармонійних дзвонів стало містичним символом справедливости й винагороди. Автентичність почувань із випромінюванням настрою на наступні покоління дає описові неповторний вимір, що переміняє оповідання в величну похвалу молитовну, рідко коли осягнену поетом.[15]

Ця релігійність, висловлена в поетичному описі, знаходить своє підтвердження у поглиблених наукових студіях етнопсихологів. Іван Мірчук[16] виявнює релігійність українців їхньою почуттєвістю, і він протиставить навіть слов'ян, як групу народів емотивних і релігійних, народам германським із їхньою філософічною настановою, чи романським із змислом для політичного життя.

Питанню співзалежності між релігійністю та почуттєвістю були присвячені також більше спеціялізовані студії О. Кульчицького та автора цих рядків.[17] В студіях ще зокрема наголошена в релігійному світовідчуванні роля природи; краса природи захоплює українців, алеж краса природи в своїй довершеності—це для них одночасно доказ Божої всемогутности, і природа змінюється відповідно до зміни душевного стану, але також відповідно до подій: вона співчуває покривдженим, вона обурюється на лиходійства, вона віщує. Коли у „П. Ж." самовільний пан приневолив селян, насилуючи всі закони, працювати у велике свято Нового Року, й коли підвладні з внутрішнім спротивом, але і з бентежним несупокоєм послухали наказу, їм видалося насамперед, що у зимовій хузі є відбиття гніву Божого, при чому, не завжди добре усвідомляли, чи цей гнів стосується їх самих, як порушників Заповіді, чи таки пана, що їх до цього порушення змусив.

„Та тяжкий плач, і рев, і стони
Ішли по хлопських всіх хатах:
Ридали діти, старці, жони
А буря ще збільшала страх.
Всі палець Божий в ній вбачали,
Ознаку Божого гніву" (1904-1906)

...,Ревів, стогнав від бурі бір,
Немов голодний, лютий звір,
І чорним гіллям, мов руками,
Махав у вітрі, бився і хріп,
Коли понурими купками
В'їздили ми під темний стріп.
Як дивно, лячно якось стало
Усім в тій хвилі, наче ми
В якийсь заклятий світ в'їздили,
У царство сумерку й зими,
З якого вже повік не мали
Вернуть живими, як з тюрми"... (2108-2119).

А ось місце, що стосується вже не самих селян, але пана, до речі, треба сказати, що саме в описі природи, в конкретному випадку снігової пурги Франко чи не вперше досягає великої мистецької експресивности, яка підкреслює ще тільки настрій зливання природи із людьми:

„Бурхав так вітер, скріплий сніг
Рвав з поля, ніс в село туманом,
Бив в очі, стежку з-перед ніг
Неначе вкрав в короткий миг,
А вив, ревів, мов сам не міг
Скрить гнів над нашим паном!" (1897-1902).

Звичайно, щоб краще зрозуміти поставу й поведінку селян, треба ще згадати коротко й про самі „жарти". Початок конфлікту між селом і паном коренився в навчанню дітей, яке започаткував старий священик, як добрий пастор, бажаючи якнайкраще служити селу. Пан побоявся, щоб наука не довела до освідомлення селян, до цього часу покірливих та слухняних, щоб це освідомлення не привело до спротиву проти зловживань, зокрема проти панських забаганок, що переступали всякі норми.

„Хлоп щоб умів орать, косити,
І в танці дівкою носити,
Та „Вірую" і „Отче наш".
Письма не треба хлопу знати:
Як хлоп почне книжки читати,
Хто буде пану свині пас?" (229-234)

[14] Ця докладніша аналіза була зроблена у студії, названій в примітці 5, як ця аналітична студія вможливила теперішню синтезу.

[15] У Французькому оригіналі сказано, що глибина почувань перемінює опис в радісну молитву „Магніфікат" (тобто „Тебе Бога хвалим!).

[16] 1891-1961, ректор УВУ 1947/48, а від 1950 р. аж до смерти (з однорічною перервою в половині п'ятдесятих років). Поглад висловлений декілька разів у синтетичних працях про українську духовість („світогляд" для різних підручників про Україну у чужих мовах, німецькій, англійській). Також у праці „Світогляд українського народу", в *Науковому Збірнику УВУ*, т. III. Прага, 1942. Стаття на стор. 225-243, цитата із стор. 240.

[17] О. Кульчицький. „Проблематика взаємин етнопсихології і диференціяльної психології релігії". В. Янів. „Релігійність українця з етнопсихологічного погляду". Обидві студії в цитованому Збірнику (нотка 11): „Релігія в житті українського народу", на стор. 65-75 і 179-203.

[Продовження буде]

Продовж останнього часу зложили свої пожертви

на Ювілейний Фонд — УАГ — ВИДАННЯ ЮВІЛЕЙНОЇ КНИГИ — ПРИСВЯЧЕНОЇ СТОРІЧЧЮ ЦІЄЇ ШКОЛИ — б. УЧНІ УАГ:

Д-р Оксана Фільварків — у пам'ять свого мужа, б. учня УАГ — д-ра Романа	$100.00
Інж. Володимир Хамула — у пам'ять своїх братів, б. учнів УАГ — Євгена і Богдана, які згинули за Україну	50,00
Володимир Манило — у пам'ять сестрінка, б. учня УАГ — Зенона Кулика	50,00
Теофіль Кулик — у пам'ять б. учнів УАГ, які впали в боях за Україну	25,00
Д-р Роман Домбчевський — у пам'ять б. учня УАГ — мгра Олеся Яцика	20,00
Мгр Іван Р. Костюк — у пам'ять б. учня УАГ — мгра Олеся Яцика	10,00
Роман Кухта — у пам'ять б. учнів УАГ, які впали в боях за Україну	25,00
Мгр Іван Р. Костюк — у пам'ять Христі Колесса-Герич	20,00
Д-р Теодор Залуцький	25,00
Інж. Сидір М. Тим'як	20,00
Інж. Ярослав Білинський	10,00
Мгр Роман Бородієвич	10,00
Д-р Ізидор Береза	10,00
Роман Король	10,00
Ярослав Гура	10,00
Інж. Євген Макар	10,00
Разом	$405,00

Усім Вельмишановним Жертводавцям щиросердечне спасибі! Дальші пожертви приймаємо з подякою.

Діловий Комітет для Відзначення Сторіччя УАГ

ПОКЛІН ТОБІ, НАШ ЛЬВОВЕ!
ЛЄОПОЛІС, УКРАЇНЕ СЕМПЕР ФІДЕЛІС!
ПРИВІТ УСІМ УЧАСНИКАМ ТОВАРИСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ НА „СОЮЗІВЦІ"!
ГАВДЕАМУС ІГІТУР!
Діловий Комітет для Відзначення Сторіччя УАГ

ВИКЛАД ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКОГО В УКУ В ЛОНДОНІ

Лондон, Англія (Інф. УКУ). — Закінчуючи свою цьогорічну студійну подорож по Європі, проф. Яр. Рудницький з Канади відвідав у днях 25-го і 26-го серпня Лондон, Англія. На запрошення Віцеректора Українського Католицького Університету ім. св. Климента, о. д-ра Івана Музички, він дав виклад на останній сесії Літнього Курсу в Лондонській Філії УКУ на тему „Церковнослов'янська й українська як мови релігійного культу". Хоч українська літературна мова стала літургічною мовою українських Церков, то проте стара традиція церковно - слов'янської мови не завмерла цілком. Без знання церковнослов'янської мови немислиме глибше розуміння історії української культури, мови, літератури. Тому кожного року відбуваються курси й семінари цієї мови так в Українському Католицькому, як і в Українському Вільному Університетах. Церковнослов'янської мови навчають теж і в поважніших центрах славістики й україністики на американському континенті.

Увага! БОФФАЛО І ОКОЛИЦЯ! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ на БЛЕКРАКУ — БОФФАЛО, Н. Й. влаштовує

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 7 жовтня 1978 р., о год. 8:30 веч.
при 205 Military Rd.

До танців програватиме оркестра **п. МИХАЙЛА ТЕЛЮКА**

Смачний та добірний буфет в заряді ПАНЬ.

Веселу та приємну забаву запевняє —
УПРАВА НАРОДНОГО ДОМУ

104 Відділ СУА
має честь запросити Вас на
Осінню Забаву
7 жовтня 1978 року
в
Українському Народному Домі
140 Друга Евеню, Н.Й.
грає оркестра „Рушничок"

Початок 9:00 *Вступ 6.00*

столи ~ тел. (212) 357-3944 (212) 937-0659 } *вечером по 7:00*

ЗАПОПАДЛИВИЙ СИН

„Життя людини не в тому, щоби мати подостатком маєтків". *Лука 12:15.*

Хто тямить притчу Ісуса про блудного сина? Особливо, його поворот додому? Нове вбрання, нове обування, теляча печеня, співи, танці. Це дуже сердило старшого брата, який саме вернувся від цілоденної, запопадливої праці в полі.

„Я завжди служив тобі вірно, — докорив він батькові, —і тільки той волоцюга удостоївся такого пиру. Дай мені також мою частку майна, бо я піду геть з дому".

Він дістав, що хотів і поїхав далеко. „Я їм ще покажу!"

На чужині не шукав радости. Головно, сторонив від жінок, бо ж це коштовний люксус. Його частка майна опинилася в банку, який платив найвищі відсотки. В одній компанії знайшов працю діловода. Пильно і сумлінно працював від восьмої до шостої. Начальник відділу ворожив йому гарну майбутність. По вечорам відпочинок? Куди там! Курси діловодства, курси книговодства і красномовства. По суботам і неділям дві додаткові роботи. Через рік став начальником відділу, через три директором, через сім власником великого концерну. Другий багатій в країні. Сім років труду і ні одної усмішки! Тепер він відвідає батьківський дім. Він їм покаже!

Увійшов у двір, собаки не лаяли, пізнали. Заглянув у вікно. О, святкують чийсь день народження. Батько „гопкає" на колінах двоє малят, брат сидить біля незнайомої жінки. Радість, сміх, спів.

Всі ахнули, коли вступив в хату. Обійми, цілунки, запитання і, очевидно, вечеря. Але їсти не міг. Лікар строго заборонив печене, разовий хліб викличе кислоти, (він забув дома ліки), сир був дуже гострий.

Батько виніс з комори нову одіж і обувя. Добрий матеріял, але фасон? Уявляв себе в цьому на засіданні Дирекції Концерну.

Діти шумлять, щебечуть і наче ножем ріжуть мозок. Голова болить, а ліки остались вдома.

Ще тої самої ночі він залишив батьківський дім. Назад в чужину, щоб стати першим багатієм країни. Він їм ще покаже!

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

ЧИ ПОТРІБНА ПОЛІТИКА...

(Закінчення зі стор. 2)

навіть президентів в Києві (а не в Оттаві, або у Вашінгтоні). Вони ніби забувають, що від України відділяє їх довгих 35 років та що там нема порожнечі, а виросли нові політичні діячі, природні кандидати на провідників визвольної боротьби нашої нації.

Цей застій в мисленню і брак здібности орієнтуватися в часі і просторі, прив'язання до старих програм та методів дії — все це разом приносить великі шкоди для української спільноти за кордоном і не дає користи для українського народу.

Переставити українську політику на нові рейки не буде легко. Примусити її погодитись з думкою, що закордонні партії це провід не української нації, а української діяспори та що їх завдання не вести наш народ, а тільки допомагати тим, які ведуть його там на місці, на рідній землі, — буде важко. Але хоч важко, резигнувати не можна. Може й дискусія, яку розпочав Б. Цимбалістий причиниться до цього.

А тим часом, хоч світ двигається вперед, наші партії стоять на позиціях 1945 року. Так як тоді, так і тепер вони вважають себе авангардом цілого українського народу (а не української закордонної спільноти), лідерами його визвольної боротьби, кандидатами на міністрів і

СЕНАТ ПІДТРИМАВ ЗАКОНОПРОЄКТ ЩОДО ЦІН НА ПРИРОДНИЙ ГАЗ

Вашінгтон. — У вівторок, 19-го вересня, Сенат 59-ма голосами проти 39-ох відкинув пропозицію, щоб компромісовий законопроєкт в справі ліквідації урядової контролі над цінами природного газу в 1985-му році післати назад до спільної комісії обох Палат Конґресу. Як вказують коментатори, якщо законопроєкт опинився б знову в спільній комісії, то це запевнило б, що згаданий проєкт не пройшов би в цьому році, або навіть і в наступному. Законопроєкт щодо цін на природний газ — це важлива частина загальної енергетичної програми президента Джіммі Картера і тому вівтірковий вислід голосування в Сенаті вважають важливою перемогою для Білого Дому.

Остаточне голосування в справі цін на природний газ в Сенаті запляноване на 27-го вересня. Палата Репрезентантів вже раніше схвалила дуже відмінний проєкт.

У ДЕВ'ЯТУ, ВСЕ І ВСЕ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ (30-го вересня) нашого Найдорожчого і Невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

сл. п. Протопресвітера Д-ра
ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

бувшого Старшини-Учасника Визвольних Змагань України, громадського діяча на Рідних Землях, організатора шкільництва, генерального секретаря Українського Національного Об'єднання в Берліні та соборника-священика в ЗСА

та

У ВІСІМНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ нашого Дорогого СИНА, БРАТА і ВУЙКА

бл. п.
ІГОРЯ ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

пластуна-юнака

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

в СУБОТУ, 30-го ВЕРЕСНЯ 1978 р., о год. 8-ій ранку, в Українській Православній Церкві св. Арх. МИХАЇЛА в МІННЕАПОЛІСІ, Мінн.;

в НЕДІЛЮ, 1-го ЖОВТНЯ ц. р., в Українській Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ, 11-та вул. в НЮ ЙОРКУ, о год. 11-ій ранку.

Про спільні молитви за спокій Душ Спочилих в цей сумний день, ласкаво просять Родину, Духовенство, Побратимів по Зброї, Друзів і Знайомих.

Спіть наші Найдорожчі вічним сном, а земля американська хай буде і на далі для Вас легкою.

В безмежному жалі:
дружина-матір — ГАЛИНА
син — ОЛЕГ
донька — ОКСАНА БІЛА з мужем ЯРОСЛАВОМ і сином ВОЛОДИМИРОМ
донька — ЛЮБА—БОГДАННА

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

З НАГОДИ ТРЕТЬОГО КОНҐРЕСУ

влаштовує

ВЕЛИКУ ВСЕУКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ

в обороні прав України

і

декольонізації СРСР

в неділю, 26-го листопада 1978 року, Ню Йорк, Н. Й.

ЗБІРКА в годині 12:30 по полудні біля готелю Американа на 53-ій вул., між 7-8 Аве.

В ПРОГРАМІ — похід по 5-ій Авеню до совєтської місії; В КОРОТКІЙ ПОЛІТИЧНІЙ ЧАСТИНІ виступлять визначні українські дисиденти і американські політичні діячі.

Закликаємо все Українське Патріотичне Громадянство, а зокрема Молодь, всього Вільного Світу масово взяти участь у Маніфестації, доказуючи тим, що доля наших Сестер і Братів в Україні є нам близька і дорога.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
ГОСПОДАР МАНІФЕСТАЦІЇ

З нагоди Третього Світового Конґресу відбудуться:

а) ВЕЛИКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОНЦЕРТ в Карнегі Гол, четвер, 23-го листопада 1978 р., год. 6:30 веч.;

б) КОНҐРЕСОВИЙ БЕНКЕТ в готелю Американа, субота, 25-го листопада 1978 р., год. 7:30 веч.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК
та
КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ

влаштовують

ОСІННЮ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ
та
ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за чашу д-ра Ярослава Рожанковського

в днях **14-го і 15-го жовтня 1978 року**
на Оселі УНСоюзу СОЮЗІВКА

ПРОГРАМА ЗУСТРІЧІ:

Субота, 14-го жовтня:
- Реєстрація членів КЛК та ТУІА.
- Тенісові змагання за чашу д-ра Я. Рожанковського та за нагороду КЛК (реєстрація змагунів — год. 8-ма рано).
- Початок змагань год. 9-та рано.
- Коктейл — год. 6-та веч.
- Спільна вечеря — год. 7-ма веч.
- Мистецька програма — год. 8:30 веч.
- ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ, год. 9:30 веч.

Неділя, 15-го жовтня:
- Богослуження.
- Спільний обід.
- Закінчення тенісових змагань та роздача нагород.
- Розваги.

ВП. членів КЛК, членів ТУІА та Гостей, просимо замовляти кімнати в Управі Союзівки, тел. **(914) 626-5641.**

КОСТЮМІВКА „ЛІСОВИХ ЧОРТІВ"

Субота, 18-го листопада 1978 р., початок о год. 9-ій вечора Український Народний Дім, 140 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.
Оркестра **„Темпо"** **Вступ $6.00, в костюмі $4.00**

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 18-го вересня 1978 р., несподівано, відійшла у Вічність, наша Найдорожча ДРУЖИНА, СЕСТРА, БРАТОВА і ТЕТА

бл. п.
СТЕФАНІЯ САЛДАН
з дому СУШКІВ

ПАНАХИДИ в неділю, 24-го вересня, о год. 8-ій веч. і понеділок, 25-го вересня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН у вівторок, 26-го вересня 1978 року, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

В глибокому смутку:
муж — МИХАЙЛО
брат — ВОЛОДИМИР СУШКІВ з дружиною ВІРОЮ і донькою ДАРІЄЮ МЕРЛЄ і мужем АКСЕЛЕМ
швагер — ГНАТ САЛДАН з дружиною МАРІЄЮ і дітьми: МИКОЛАЄМ, МИХАЙЛОМ і РОЗМАРІ
сестрінка — ЛІДА СУШКІВ з мужем ОМЕЛЯНОМ і дітьми: ТАМАРОЮ і АНДРІЙКОМ
братанка — МАРТА з мужем д-ром ДАРКОМ ВОРОХОМ і дітьми: ЛЯРИСОЮ, ХРИСТИНОЮ і МАРКОМ
тіточний брат — РОМАН БРЕХУН з дружиною ЛІДІЄЮ і синами: РОМАНОМ і ЮРІЄМ
тіточна сестра — ЯРОСЛАВА БРЕХУН
та ближча і дальша Родина в Україні, Польщі, Канаді і ЗСА

Замість квітів на могилу нашого Незабутнього Друга молодости, Товариша студій на медичному факультеті Львівського Університету, лікаря-громадянина, видатного спортсмена та над усе приятеля і людини великого серця

бл. п.
Д-ра МІРКА ОРЛОВСЬКОГО

який відійшов від нас 30. VIII. 1978 р. складаємо на Центр Українських Студій у Гарварді по 100.00 дол.:

у глибокому смутку товариші:

Роман Керницький, Теодозій Юрій Крупа, Маркіян Мігоцький, Юліян Мовчан, Ілярion Чолган, Роман Орест Припхан (Венесуела), Назар Ясінчук (Париж).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
30-го ВЕРЕСНЯ 1978 РОКУ

припадає сумна болюча п'ятнадцята річниця смерти, нашого Найдорожчого ТАТУСЯ і ДІДУСЯ

бл. п.
ФЕДОРА ГАЛУЩЕНКА

Хай спочиває спокійно на землі Вашінгтона.

Царство Йому небесне, а пам'ять про Нього буде завжди з нами.

Син — ІВАН
Донька — АНТОНІНА і вся Родина

Чікаго, Ілл.

У глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що в середу, 20-го вересня 1978 року в Мілбірн, Н. Дж., по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.
ІВАН СТУСИК

нар. 26-го листопада 1891 р. в Старому Гвіздці, Зах. Україна, б. член УГА і адміністратор суду у Гвіздці.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 22-го вересня 1978 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню Литвин і Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН — в суботу, 23-го вересня 1978 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя, а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
син — БОГДАН з дружиною ОКСАНОЮ та дітьми: АНДРІЄМ та НАТАЛКОЮ
син — ОМЕЛЯН з родиною в Україні
Ближча та дальша Родина

ЗАБОРОНЯЮТЬ...

(Закінчення зі стор. 1)

то чому тодішні діячі української і російської культур зробили це? ... Заборона відзначати цей день є обікраданням культурно-історичної спадщини українського народу, наругою над ім'ям Шевченка. Тому, що заборона відзначати 22 травня — не єдине явище в системі обмеження, що його зазнає українська культура, український народ. Наприклад, високопоставлений функціонер науки, з високої трибуни, накинувся на визначного українського поета О. Олеся лише тому, що свого часу поет був послом Української Народної Республіки в Австрії (див. статтю М. Шамоти в журналі „Комуніст України", 1972, ч. 5); в кращому випадку ми замовчуємо і не друкуємо творів видатних діячів нашої культури В. Винниченка і М. Грушевського під претекстом, що вони були лідерами Української Народної Республіки; в школах і вузах майже зовсім не навчають історії України, а підручники історії в цілому перекручують наше минуле; наша українська мова — це другорядна мова в республіці; наші республіканські газети — це провінційно-шаблонові органи, які навіть не мають своїх кореспондентів за межами республіки; сучасне українське кіно — це в найкращому випадку матеріал для „Перцю"; систематична і повсюдна русифікація, яка поруч з брутальними, вишуканими методами (осяги соціялізму й науково-технічного прогресу, авторитет Леніна і т.п.), набрала сьогодні таких обсягів, які навіть не снилися російським царям (наприклад, у Броварах на вісім діточих садків є тільки два українськомовні, а втручення у цю справу Михайла Стельмаха нічого не допомогло); зафіксоване у новій конституції СРСР положенням про „нову історичну спільноту людей — радянський народ" є тою ширмою, за якою дедалі більше наступають на національні права й культуру різних народів Радянського Союзу (за виїмком російського).

Дуже типовим показником культури ... може послужити тираж республіканської газети „Літературна Україна", найбільш масового органу, який лучить сучасну українську літературу з читачем. Так ось, тираж цієї газети майже такий як тираж газети для глухонімих „Наше слово". ... І не ховаймося за загальні показники економічного й матеріяльного розвитку, бо хоч це й дуже важні показники, які мають вплив на духовну культуру, вони її не замінять. І не ховаймося за цитати різних авторитетів, бо Ленін писав у статті „Про національну гордість великоросів", що більшовикам не чуже почуття національної гордости. ...

Так само не можна протиставити національність соціялізмові. Соціялізм — закономірно — в процесі свого втілення у тій чи іншій країні набирає окреслених властивостей, що випливають з своєрідности історичного, економічного і культурно-психологічного аспектів даної нації. ... А що соціялізм, вирішуючи важніші питання людства (хліба, миру, морально-етичні, соціяльні, національні, релігійні тощо) на вищому порівнально з попереднім устроєм рівні, не вирішує одначе всіх цих питань цілковито, і зрозуміло, що життя постійно ставить перед громадянами соціялістичного суспільства різні проблеми, між ними теж національно-культурного порядку. І гарантією найкращої розв'язки таких проблем є активна участь у їх вирішенні широких верств суспільства на засаді взаємодопомоги, взаємного довір'я і, врешті, взаємної толерантности — такої толерантности, щоб не вбивати, не калічити, не доводити у нас на Україні немає якраз до тих, які усвідомили свою національну приналежність і людську гідність, яких не може не хвилювати те, що в нашому найпередовішому суспільстві є багато дечого з вищесказаного, а теж такі казуси: серед української інтеліґенції є особливо багато безробітних професіоналістів, а значна частина цієї інтеліґенції (між ними відомий український письменник М. Руденко) в той чи інший спосіб ... запротокорена в радянські тюрми і табори (до речі — в таборах суворого режиму українців є більше як 50%); не тільки П. Ю. Шелеста скинули з посту і публічно оплювали тільки за те, що він, будучи комуністом, усвідомив подібно як і комуністи Росії, Італії, Франції... свою національну приналежність і відповідальність перед своїм народом; але в СРСР „інородців", у тому числі українців, останніми роками почали навчати, що вони повинні вважати своєю батьківщиною (до речі — жодні колонізатори в жодних Африках ніколи не догадалися до такого). Перераховувати подібні факти можна б продовжувати і всі вони мають пряме відношення до культури нашого народу і його майбутности. При цьому вищенаведені факти, які я навіть боюся назвати правдивим ім'ям (і називаю утиском) мають місце не в переходовому періоді (20-30-их років), коли була неймовірно важка й складна ситуація у державі і на міжнародній арені, не під час Великої Вітчизняної війни й у повоєнний не легкий час, а 20 років після історичного XX з'їзду КПРС. ...тоді, коли соціялізм цілковито переміг (у перемогу якого український народ вніс вагомий вклад), а Радянський Союз став наймогутнішою державою у світі. Себто сьогодні існують усі підстави звернути увагу на справу життєвого значення, на яку раніше не було часу, засобів й умов.

І ніякі міліції та прислужники „гуманізму й прогресу" в цивільному одязі, жодні заборони й найдикіші засоби вбивання людської гідности, жодні судові присуди не припинять святкувань 22 травня. Тому, що вже сама дика заборона робить цей день особливим, підносить його до ваги випробування сили духа українського народу в боротьбі за власне існування, за зміцнення, за продовження роду свого — виходячи з тих досягнень, що їх має тепер соціялістична Україна. Ця заборона змушує призадуматися навіть типового обивателя і, скоріше чи пізніше, примусить думати і того, хто вважає, що думати без наказу згори шкідливо й небезпечно... Критерій істини (в тому числі правдивість нової конституції) — практика. А брутальне насильство, звичайно, може привласнити собі ролю захисника гуманізму й прогресу, але за те що воно бореться вже не буде ні гуманізмом, ні прогресом.

11 травня 1978

Михайло Мельник, історик-сторож с. Погреби, Броварський р-н, Київська обл.

П. С. 12 травня, коли цей лист вже був написаний, мене викликали в 1-ий відділ райвоєнкомату, де мені, всупереч тому, що я комісований (звільнений комісією) вручили повістку, що мене забирають на кілька тижнів (починаючи від 15 травня) до військового табору. Головна причина цього — 22 травня. Я відмовився взяти повістку, бо зміст її суперечить моїй військовій картці. Мені загрозили, що прийдуть по мене з міліцією. І таке може бути... Недаром мій народ має поговірку: закон, як дишло — куди повернеш, туди й вийшло.

12 травня 1978"

НОВІ ВОКАЛЬНІ ТВОРИ

Завдяки пожертві в сумі 1500 долярів від Григорія та Анни Сенишиних та їхньої дочки Насті для вшанування св. п. Олекси Марковича Николаєва-Коваленка та його дружини Віри, виходять у світ ще цього року у видавництві „Славута" в Едмонтоні „Вокальні твори на слова Яра Славутича" композиторів М. Фоменка, Г. Китастого, С. Яременка, І. Білогруда, Р. Бородієвича та Г. Лепшинського (в т. ч. кантата „Слава Мазепі", „Монолог Мазепи", „Карпатські січовики", „Київ", „Конотопська перемога", „Ти прийшла", „Саскачеванка" й марші).

Лідія Бурачинська...

(Закінчення зі стор. 1)

віді отець парох підкреслив, що „Господь кожному з нас дав багатство різнородних талантів та дарувань, якими ми повинні користуватися на протязі нашого життя. І Бог вважає, щоб ми повернули Йому ці таланти і дарування з подякою. Й саме тому ми всі й пані Лідія Бурачинська прийшли сьогодні до церкви. Ми прийшли подякувати Господеві за незвичайний життьовий шлях служби Україні, українському жіноцтву та людству".

На закінчення св. Літургії хор заспівав незабутнє „Многая Літа", бажаючи пані Лідії Бурачинській багато успішних, щасливих та здорових літ.

Після св. Літургії, коли пані Лідія Бурачинська входила бо бенкетової залі, в імені Комітету Фестивалю привітала її п. Ольга Ґавалюх, а в імені Комітету Українця Року — Герда Бардигула. Піднос, на якому був традиційний хліб і сіль, застелено чудовою, вишиваною серветкою, що її виконала одна ув'язнена українка — дисидентка в Україні. Цю серветку вручила відтак Олена Турула гості, як дарунок від 74-го Відділу СУА.

На залі зразу запанував товариський, родинний настрій, бо скромна Українка Року почала гуторити з гістьми й представниками товариств, які прийшли на бенкет, щоб її вшанувати.

Згодом голова Комітету Володимир Бардигула привітав усіх гостей, вніс перший тост на „Многії Літа" та представив майстра церемоній цього вечора — о. Йосифа Шарого, який свій обов'язок виконав з питомою йому вервою і гумором.

Під час бенкету прочитано кілька вибраних привітів від різних організацій і парохій. Усні привіти виголосили, м. ін., Катерина Баран від Українського Братського Союзу, Омелян Плешкевич, директор Федеральної Кредитової Каси „Самопоміч", д-р Ахіль Хрептовський, організатор і президент Світового Об'єднання Українського Лікарського Товариства. Директор Омелян Плешкевич, який був Українцем Року 1974, підкреслив, що це була дуже вдала думка надати цей почесний титул жінці, бо „українська жінка", почавши від часів княгині Ольги, почерез часи лихоліття, визвольних і революційних змагань відіграла в історії українського народу блискучу ролю, ролю найважливішого чинника, а саме збереження його".

Постанням з місць та урядовими оплесками привітали присутні головну промову, що її виголосила голова Світового Об'єднання Жінок ООЧСУ, Уляна Целевич. Накресливши наукові досягнення пані Лідії Бурачинської, вона спинилася над її головними заслугами для українського жіноцтва і української нації. „Завдяка пані Лідії Бурачинській та її послідовності й наполегливості у вишукуванні більших і менших мистецьких предметів з далековіддалених містечок, сіл і садиб України, ми можемо сьогодні похвалитися великою збіркою дорогоцінних експонатів, які говорять про українського генія. Вона не тільки вишукувала їх, — продовжувала Уляна Целевич, — але писала про них у журналах і книжках і так увіковічнила їх для нащадків. Справді, ми сьогодні вшановуємо незвичайну індивідуальність в особі пані Лідії Бурачинської. І це зовсім правильно, що ми складаємо їй пошану, як Українці Року!"

Пані Ксеня Турула, градуантка Нортвестерн університету та член 74-го Відділу СУА, вітала почесну гостю англійською мовою та дякувала їй за те, що вона „залишила таку світлу спадщину своїх здобутків для майбутніх поколінь. Ми справді подивляємо вас та беремо приклад з вашої неголосної, а так монументальної праці для України й українського жіництва та з нетерпелівістю чекаємо на появу збірки ваших есеїв і наукових праць про українську культуру".

Однією з атракцій вечора був виступ вокального Українського Жіночого Тріо „Незабудьки", з парохії свв. Володимира й Ольги, яких публіка двічі викликала на біс. Фортепіяновий супровід спочивав у руках п-ні Надії Савин.

Сльози зворушення викликала рецитація поезії Ліни Костенко, „Поля мого дитинства", що її виголосила Марія Плішка. Незабутнім відгомоном в серці кожного слова: „Проходило серце крізь бурю й вогонь, тільки біле крило паперового змія ще й досі лежить над полями дитинства мого..."

Голова Крайового Комітету Володимир Ґавалюх прочитав зміст почесної грамоти „Українки Року", що її відтак вручив Гості. На грамоті написано: „Для Лідії Бурачинської, Українки Року 1978, за її 50-літню жертвенну працю в користь українського жіночого руху й українського народу із подивом від українців чікаґської метрополії та з любов'ю і пошаною від парафіян української католицької церкви св. Йосифа, Чікаґо, Ілл., та з пошаною від Комітету Українця Року. Чікаґо, 19-го серпня 1978 р."

Відтак голова Комітету вручив пані Лідії Бурачинській її портрет, що його помистецьки виконала „Марч Студіо" в Чікаго.

Зворушена до сліз пані Лідія Бурачинська підвелася з крісла, під оваційні оплески присутніх, які повстали з місць, і зі скромністю подякувала, сказавши, що приймає цю почесть і вияви пошани в імені всіх українських жінок, які від років жертвують свої життя, свої таланти для добра українського народу. Будучи Головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, пані Лідія Бурачинська використала нагоду, щоб подякувати дир. о. Плешкевичеві та Федеральній Кредитовій Касі „Самопоміч" за запевнення фінансової підтримки для майбутньої діяльности СФУЖО. „Цей подвійний жест сьогодні ввечері, — сказала вона, — є доказом щораз то більшої уваги українців до їхнього жіноцтва. А щодо мене, то мушу признатися, що сьогодні відновилася моя енергія до дальшої діяльности. Це справді честь і радість працювати для вдячної української спільноти, яка вміє пошанувати своїх робітників".

Отець Йосиф Шарий подякував імені Комітету всім, хто причинився до успіху цього вечора. Він особливо згадав головного спонзора святкувань, Володимира Браткова з Шавмбургу, президента будівельної фірми РЕМ. Не забув він і про тих пань, які спекли й принесли смачні торти на бенкет, про тих, які прибрали залю і великий портрет пані Лідії Бурачинської — Українки Року, червоними маками.

Членами Комітету були: Володимир Бардигула — голова та пані: Любослава Шандра і Марія Кецала, члени управи СФУЖО, Олена Турула, голова 74-го Відділу СУА, Марія Юзефович, голова Окружної Управи СУА в Чікаго, Наталія Іванів, член управи СФУЖО (Український Золотий Хрест).

А коли скінчилися святкування, то один глядач, не-українець так висловив своє враження: „Цю жінку направду мусять поважати українці, коли їх так багато зійшлося, щоб її вшанувати. Їй певно надали почесть Жінки Року". Він і не сподівався, що має рацію. І він повинен знати, що українці не тільки в Чікаго, але в світі шанували й будуть шанувати пані Лідію Бурачинську, як Українку 1978-го Року.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Новий лікар — д-р Юрій Хома

Д-р Юрій Хома

У червні цього року українська громада Бріджпорту-Норіставну, Па., збагатилася ще однією професійною силою, а саме Юрій Хома успішно закінчив медичні студії в ділянці остепатії, одержавши диплом лікаря.

Д-р Юрій Хома, син Йосифа і Марії, народився в Бріджпорті, Па. Там закінчив початкову і середню школу—Аппер Меріон Гай скул, а відтак вступив на студії фармації та стислих наук. Студії в тому коледжі закінчив 1964 року, негайно вступивши на студії медицини в ділянці остеопатії до Філядельфійського коледжу.

Д-р Юрій в червні ц. р. закінчив студії, одержав диплом лікаря і від 1-го липня почав практику у своїй ділянці в Сабербен Дженерал Госпітал в Норіставні, Па.

Ще молодим юнаком д-р Юрій довший час виконував обов'язки вівтарного хлопця в місцевій УКЦеркві свв. Петра і Павла. У тій церкві відбулося його вінчання з дружиною Елізабет, а також хрищення доні Лорі-Анни. Він є член Управи Українського Горожанського Клюбу в Бріджпорті.

Слід згадати, що Юрій, дружина Елізабет і доня Лорі-Анна є членами 383-го Відділу УНСоюзу, в якому його батько довгими роками є секретарем.

Степан Гавриш

Підготовляють 6-ий Баль Преси

Філядельфія, (О. Л-ий) — Як уже інформовано, Шостий Баль Української Преси в ЗСА відбудеться у суботу, 4-го листопада 1978 р. у Філядельфії в авдиторії св. Йосафата при вулицях Дітман і Дістон спільними заходами, як і попередніми роками, Фінансової Комісії Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, що її від довгих років очолює п-і Марія Харина, та Спілки Українських Журналістів Америки, яку вже в другій каденції очолює ред. Ольга Кузьмович.

Як інформує голова Ділового комітету цьогорічного Балю Преси п-і Христина Кульчицька, Діловий комітет уже розіслав до всіх українських часописів, журналів та видань запрошення взяти участь у цьогорічному 6-му Балі Української Преси в ЗСА та зголошувати своїх репрезентанток і кандидаток до конкурсу кралі та двох князівен Української Преси в ЗСА на 1978 рік.

Вибір цих краль переведе під час Балю окреме жюрі, до якого є запрошені: ред. Володимир Барагура („Свобода" й „Веселка"), ред. д-р Василь Верган („Народна Воля"), письменниця Оксана Керч, піяністка проф. Наталія Котович та один із аранжерів попередніх балів преси, кількакратний голова у недавно минулих каденціях філядельфійського Відділу Т-ва Українських Інженерів — інж. Евстахій Филипович.

Обов'язки майстрів церемоній сповнятимуть ред. Юрій Павлічко, аранжер, Квітка Семанишин; презентація кандидаток конкурсу кралі, та Христина Кульчицька, голова Ділового комітету, загальна відвічальність. До танців гратиме оркестра „Ізмарагд" під керівництвом Ю. Гірняка (мол.). Буфет у заряді пань із господарської референтури Комітету.

Запрошення на цей Баль Преси будуть незадовго розіслані на відомі адреси громадянства.

Зголошення кандидаток до Конкурсу 6-го Балю Української Преси слід пересилати на адресу референтки конкурсу Квітки Семанишин: Miss Kwitka Semanyshyn, 489 Richmond Ave., Maplewood, N.J. 07040. Tel.: (201) 762-3154.

Вийшла двомовна збірка поезій Тетяни Шевчук

Ню Йорк. — У друкарні св. Софії в Ню Йорку закінчено друк збірки поезій української канадської поетеси і письменниці Тетяни Шевчук-Бишоп під наголовком „На престіл майбутніх днів". Книжка має 94 сторінки, опубліковано заходами АДУК в Америці, з передмовою Леоніда Полтави, голови Крайової Управи АДУК в ЗСА.

У збірці поміщено 21 твір українською мовою, 12 поезій англійською мовою, а також переклади окремих творів на англійську мову Олександра Олеся, Євгена Маланюка, Олени Теліги, Ліни Костенко та кількох інших поетів минулого й сучасного. Крім окремих поезій, у збірці поміщена поема під наголовком „Перехресні стежки". Видання прикрашене портретом авторки, яка виросла в Канаді, а вийшовши на пенсію, переселилися до Америки і тепер живе у стейті Вашінгтон. Книжку, в ціні 3 дол.50 ц., можна замовляти в авторки, пишучи на адресу: Mrs. Tania E. Bishop, 1526 W. Riverside Ave., Spokane, Wash, 99201.

ЕКСПОНУЮТЬ КАРТИНИ ГРИЩЕНКА І КУРИЛИКА

Київська „Культура і Життя" інформує, що Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном „Україна" в Києві влаштувало виставку Олексія Грищенка та Василя Курилика. На відкритті голова товариства П. Щербань розповів про творчість і життьовий шлях мистців, характеризуючи Олексія Грищенка як представника постімпресіонізму, а Василя Курилика як творця народного традиціоналізму.

Подаємо до відома, що

пансіон „КАРПАТІЯ" в Гантері

ПРИНИМАЄ ГОСТЕЙ

на осінній та зимовий сезон.

Приймаємо замовлення від поодиноких осіб, або від лещетарських груп.

Прошу ласкаво звертатись на число (518) 989-6622 або листовно —

KLYMENTYNA SZEWCZUK
CARPATHIA HOUSE
P.O. Box 126, Rt. 23A, Lexington, N.Y. 12452

М'ЯСО і КОВБАСНІ ВИРОБИ

за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША,
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої крамниці KARL EHMER.

KARL EHMER PORK STORE

Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood-Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в-Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

DELTO EUROPA CORP.
(Roman Iwanyckyj)
146 First Ave. (Bet. 8th &9th Strs.)
New York, N.Y. 10009. Tel. 228-2266
ПОДАРКИ на Україну і на різні нагоди. З українським взором свічки, склянки і вогнетривалі ринки з накривками (casserol-ovenproof).

HELP WANTED COUPLE

ПОДРУЖЖЯ на ПЕНСІЇ
потрібне до опіки над домом в горіш. стейті Ню Йорку. Гарний дім для особистого вжитку, чудова земля, одна миля від міста — потрібно авто.
Тел. або писати:
Mr. Anderman
108 — 18 Queens Blvd.
Forest Hills, N.Y. 11375
(212) 268-3000

FOR SALE

Near Ukrainian resort — between Glen Spey and Eldred, N.Y. Near State forest for hunting —
LAND for SALE
at $1,400 per acre.
M. KRAMER
2321 — 65th St., Brooklyn, N.Y. 11204
(212) 998-0725

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
ДВОРОДИННИЙ ДІМ,
в гарній дільниці, близько українських церков в Нюарку. Дві огрівальні газові печі, два гаражі. Поміркована ціна.
Телефонуйте:
MR. J. HALIY
Century 21
LIVINGSTON REALTY
155 S. Livingston Avenue
Livingston, N.J. 07039
Tel.: (201) 994-1510

КЕРГОНКСОН, Н. Й.
1 м. від Союзівки. "Custom built"
ДІМ-РАНЧА
на цілий рік. 4 спальні, 2 лазнички, веранда, викінч. підвал. Понад 1 акр землі, фронтом до потоку. Дім в доск. стані. $37,500. Тел. власника
(914) 626-4141

В купні або продажі домів звертайтесь до української агенції
LUKAS & ELLIS REALTY
Дзвонити до Олега Миськова або Василя Янюка — (201) 467-1177, (201) 399-4894 і (201) 371-0667 (веч.).
Ми спеціялізуємося в околицях: Short Hills, Millburn, Livingston, Springfield, Maplewood, Irvington і інших сусідніх містах.

Якщо Ви хочете купити хату — Ми продаємо!
Околиці чудові, а саме: Bayside, Beechhurst, College Point, Douglaston, Flushing North, Fresh Meadows and Little Neck, Whitestone. Ціни: від $35,000 до $120,000. Прошу вдаватися до професійної фірми:
CENTURY 21
WEBER & ROSE REALTY
18-22 College Point Blvd.
College Point, N.Y. 11356
Tel. 939-4200
В українській мові:
Mick Mykitschak (Home tel. 428-6547)

TARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3880, New York, 10003
Для висилки Рідним до Краю: нитки ДМЦ, хустки — це найбільш поплатне.

Найкраще місце на прийняття, бенкети, ім'янини, хрестини, товариські зустрічі, поминки і на всі нагоди —
HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
- Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
- Власник українець та під українським зарядом.

FARMS & CO. HOMES
CASCADING STREAM
8 secluded acres, beautiful setting. 3 bedroom country home, amidst towering pines. Plus small barn. $55,000.
KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
Dial: (914) 626-7500

HELP WANTED MALE -FEMALE

ЮВІЛЕРНІ ПРАЦІВНИКИ
Спаювання, полішування, напів дорогоцінні металі, бронсолетки, нашийники, і т.п. Постійна праця, добра платня, середмістя Менгетену. Тел. пон.-п'ят. 8 р. — 4 по пол.
(212) 473-5052

HELP WANTED — MALE

TOOL & DIE MAKER
— for progressive dies. Die repair & die setting slide feed. Our Co. 1st in its field is looking for the above positions. Steady work, excellent working conditions & benefits. Top pay for top people.
(201) 751-7377

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесеннями Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfied Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?
Наша родина є власниками похоронних заведень і обслуговує українську громаду вже понад 50 років.
ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?
Ми полагоджуємо похорони за українською традицією в кожній місцевості. Маємо можність уживати похоронні доми у всіх місцевостях, без жадної доплати для родини.
Обслуга 24 години.
За особистими порадами прошу телефонувати:
JOHN J. SENKO
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, L.I., N.Y.